

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

LOPULLINEN
A6-0136/2005

3.5.2005

MIETINTÖ

laillisen ja laittoman maahanmuuton kytköksistä sekä maahanmuuttajien
kotouttamisesta
(2004/2137(INI))

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

Esittelijä: Patrick Gaubert

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
PERUSTELUT	13
LAUSUNTO KEHITYSYHTEISTYÖVALIOKUNNALTA	18
LAUSUNTO NAISTEN OIKEUKSIEN JA SUKUPUOLTEN TASA-ARVON VALIOKUNNALTA	24
ASIAN KÄSITTELY	28

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

laillisen ja laittoman maahanmuuton kytköksistä sekä maahanmuuttajien kotouttamisesta (2004/2137(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission tiedonannon "Laillisen ja laittoman maahanmuuton välisiä yhteyksiä koskeva tutkimus" (KOM(2004)0412),
- ottaa huomioon komission tiedonannon "Ensimmäinen vuosiraportti muuttoliikkeestä ja kotouttamisesta" (KOM(2004)0508),
- ottaa huomioon komission julkaiseman vihreän kirjan taloudellisista syistä tapahtuvan maahanmuuton hallinnassa sovellettavasta EU:n strategiasta (KOM(2004)0811),
- ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean 15. joulukuuta 2004 ja alueiden komitean 24. tammikuuta 2005 antamat lausunnot komission tiedonannosta "Laillisen ja laittoman maahanmuuton välisiä yhteyksiä koskeva tutkimus",
- ottaa huomioon 15. tammikuuta 2004 antamansa päätöslauselman komission tiedonannosta "Maahanmuutto, kotouttaminen ja työllisyys"¹,
- ottaa huomioon Amsterdamin sopimuksen, jossa Euroopan yhteisölle myönnetään toimivalta ja vastuu maahanmuutto- ja turvapaikka-asioissa, ja EY:n perustamissopimuksen 63 artiklan,
- ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät kokouksistaan Tampereella 15.–16. lokakuuta 1999, Laekenissä 14.–15. joulukuuta 2001, Sevillassa 21.–22. kesäkuuta 2002 ja Thessalonikissa 19.–20. kesäkuuta 2003,
- ottaa huomioon 14. lokakuuta 2004 antamansa suosituksen vapautteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen tulevaisuudesta sekä edellytyksistä sen legitimitietin vahvistamiseksi ja toimivuuden tehostamiseksi²,
- ottaa huomioon Brysselissä 4.–5. marraskuuta 2004 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät sekä niihin sisältyvän Haagin ohjelman,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 45 artiklan,
- ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietinnön ja kehitysyhteistyövaliokunnan sekä naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan lausunnot (A6-0136/2005),

¹ EUVL C 92, 16.4.2004, s. 339.

² Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2004)0022.

- A. katsoo, että Tampereella kokoontuneen Eurooppa-neuvoston asettama määräaika vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen toteuttamiselle on umpeutunut,
- B. toteaa, että unionilla ei ole todellista, järjestäytynyttä ja koordinoitua maahanmuuttopolitiikkaa, minkä vuoksi maahanmuutto on hallitsematonta, ja että Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden on ryhdyttävä sääntelemään maahanmuuttoa yhteistyössä kolmansien maiden kanssa,
- C. toteaa, että komission toimintaohjelmalla lähiaikoina täytäntöön pantavan Haagin ohjelman ansiosta voidaan jatkaa Tampereen ohjelmalla saavutettujen tulosten toteuttamista ja paneutua vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen luomisen uusiin haasteisiin,
- D. katsoo, että Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden yhteistyö kolmansien alkuperä- ja kauttakulkumaiden kanssa on erittäin tärkeää tällä alalla,
- E. katsoo, että on vältettävä kaikenlaiset epäselvyydet kehitysyhteistyön ja maahanmuuton välillä,
- F. katsoo, että laajentumisen näkökulmasta entistä turvallisempi eurooppalainen yhteiskunta edellyttää unionin perusoikeuskirjan ja perussopimusten määräysten mukaista ulkorajojen valvonnan tehostamista ja vastavuoroisen solidaarisuusperiaatteen soveltamista,
- G. katsoo, että Euroopan unionin, jolla ei ole sisärajoja, on luotava yhteinen, johdonmukainen ja tehokas lähestymistapa ulkorajojensa turvaamiseen ja kehitettävä yhteistä viisumi-, turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikkaa,
- H. katsoo, että laajentuneen unionin prioriteetteina on edelleen oltava laittoman maahanmuuton ja ihmiskaupan torjuminen, laillisen maahanmuuton kanavien luominen ja kotouttaminen ja että maahanmuuttajien hyväksikäytöstä laittomana työvoimana ja heidän epäinhimillisestä kohtelustaan on langetettava ankaria rangaistuksia,
- I. toteaa, että taloudellisiin syihin perustuva maahanmuutto on unionille uusi haaste, josta on syntynyt keskustelua tällaisen maahanmuuton hallintaa käsittelevän vihreän kirjan vauhdittamana, ja että aiheesta julkistetaan vuoden 2005 loppuun mennessä toimintaohjelma, jossa toivottavasti esitetään avoimet, yhteiset säännöt taloudellisista syistä tapahtuvalle maahanmuutolle,
- J. huomauttaa, että EU tarvitsee valvottua, laillista taloudellista maahanmuuttoa, koska useiden tutkimusten mukaan työntekijöiden määrä tulee aktiiviväestön vähenemisen takia laskemaan noin 20 miljoonalla vuosina 2005–2030¹,

¹ World Economic and Social Survey 2004.

- K. korostaa, että taloudellisen siirtolaisuuden pohjimmaisista syistä ovat maahanmuuttajien oikeudet pyrkimykset tyydyttää perustarpeensa ja paeta köyhyyttä; pyytää, että siirtolaisuuspolitiikassa otetaan huomioon yhteisön kehitysyhteistyöpolitiikka, jonka tärkein tavoite on köyhyyden torjuminen, jotta voidaan tukea koulutus- ja terveyspalvelujen saatavuuden kehittämistä kolmansissa maissa ja saavuttaa muut vuosituhat kehitystavoitteet,
- L. katsoo, että laillista maahanmuuttoa koskevan politiikan onnistuminen edellyttää täysimääräiseen kotouttamiseen pyrkivän strategian toteuttamista, jossa otetaan huomioon aiemmat kokemukset sekä kokemukset ja yhteistyö kolmannen sektorin kanssa, noudatetaan kolmansista maista laillisesti maahan muuttaneiden kansalaisten oikeuksia sekä vastaanottavassa yhteiskunnassa voimassa olevia velvollisuuksia sekä käydään molemminpuoliseen luottamukseen ja kunnioitukseen perustuvaa jatkuvaa vuoropuhelua ja joka perustuu instituutioiden kykyyn järjestää tiedotuskampanjoita monikulttuurisen yhteiskunnan rakentamiseksi sekä jatkuvaan toimintaan kaikenlaisen rotuun, kulttuuriin tai taloudelliseen tilanteeseen perustuvan syrjinnän torjumiseksi,
- M. katsoo, että yhden jäsenvaltion maahanmuuttopolitiikan muuttaminen vaikuttaa muiden jäsenvaltioiden muuttovirtoihin ja politiikan kehitykseen,
- N. katsoo, että ihmiskaupan sekä naisten ja lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjunnan on oltava olennainen osa maahanmuuttopolitiikkaa,
- O. ottaa huomioon, että Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen III-268 artiklassa määrätään, että EU:n maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikan toteuttamisessa noudatetaan yhteisvastuun ja oikeudenmukaisen vastuunjaon periaatetta,
- P. ottaa huomioon, että yhteisön käytössä olevat taloudelliset varat ovat rajoitetut, ja ne on jaettava oikeudenmukaisesti Euroopan unionin maahanmuuttopolitiikan eri osatekijöiden välillä,
1. katsoo, että Euroopan unionin maahanmuuttopolitiikan on oltava globaalia eikä alakohtaista sekä perustuttava jäsenvaltioiden työmarkkinatarpeisiin ja ennen kaikkea maahanmuuttajien myönteiseen vastaanotto- ja kotouttamispolitiikkaan sekä turvatuun asemaan ja kansalaisoikeuksien, sosiaalisten ja poliittisten oikeuksien määrittelyyn kaikkialla Euroopan unionissa;
 2. pahoittelee, ettei neuvosto ole viisi vuotta Tampereen huippukokouksen jälkeen ja lukuisista parlamentissa käydyistä keskusteluista huolimatta onnistunut määrittelemään yhteistä maahanmuuttopolitiikkaa, vaan on päättänyt säilyttää yksimielisyyden vaatimuksen ja kuulemismenettelyn kaikissa laillista maahanmuuttoa koskevissa asioissa;

3. pitää välttämättömänä, että maahanmuuttoasioissa vahvistetaan kokonaisvaltainen ja johdonmukainen lähestymistapa, joka perustuu asiaan liittyvien eri politiikan alojen tiiviiseen yhteisvaikutukseen, ja pahoittelee, että unionin lähestymistapa on usein liiaksi sidoksissa tiettyyn alaan; panee tyytyväisenä merkille komission ja tämänhetkisen neuvoston puheenjohtajavaltion aloitteen, jonka tarkoituksena on luoda molemminpuolinen tiedotusjärjestelmä ja ennakkovaroitusmenetelmä maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikasta vastaavien tahojen välille ja ottaa Euroopan parlamentti täysimääräisesti mukaan mainittuun järjestelyyn;
4. korostaa, että yhteisen turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikan todellinen kehittäminen perusoikeuksia kunnioittaen on yksi Euroopan yhdentymiskehityksen ensisijaisista hankkeista, kuten todetaan sopimuksessa Euroopan perustuslaista;
5. kehottaa komissiota pohtimaan yhdessä Euroopan parlamentin kanssa maahanmuuttovirtojen hallinnasta vastaavien tahojen ja toimijoiden toiminnan parempaa koordinoitua ja valvomaan kyseisen alan tukiohjelmista myönnettävän rahoituksen asianmukaista käyttöä ja jakautumista;
6. pitää valitettavana, että neuvoston ja jäsenvaltioiden harjoittamat muuttoaaltojen valvontatoimet ovat tähän asti olleet pikemminkin torjuvia kuin myönteisiä aktiivisia toimia; muistuttaa, että strategiat, joilla pyritään köyhyyden torjumiseen, elin- ja työolojen parantamiseen, työpaikkojen luomiseen ja koulutuksen kehittämiseen alkuperämaassa, myötävaikuttavat pitkällä aikavälillä muuttoaaltojen normalisoimiseen;
7. kehottaa komissiota, jäsenvaltioita ja muuttajien kotimaita järjestämään kansalaisille valistus- ja tiedotuskampanjoita maahanmuuttopolitiikasta, kotouttamisesta ja rotusyrjinnän ja muukalaisvihan torjunnasta ottaen huomioon, että ihmiskauppaa harjoittavat mafiat hyödyntävät laillisia maahanmuuttomahdollisuuksia koskevien tietojen puutetta; katsoo, että yhteistyö alkuperämaiden kanssa on tiedonvälityksen ja ihmisten hyväksikäytön ennaltaehkäisyn kannalta ratkaisevan tärkeää ja että kotouttamiselle, sosiaaliselle integroitumiselle ja kulttuurivaihdolle on annettava ensisijainen asema;
8. arvelee, että on hyvin tärkeää ottaa maahanmuuttajien voimavarat parhaalla mahdollisella tavalla huomioon yhteistä kehitystä edistävän unionin politiikan yhteydessä ja ottaa tähän mukaan vastaanottavat ja alkuperämaat sekä vähemmistöjen verkot;
9. korostaa, että maahanmuuttajapotentialin optimoimiseksi unionin on ehdotettava käytännön ratkaisuja aivovientiiä koskevaan ongelmaan ja kehotettava jäsenvaltioita helpottamaan maahanmuuttajien varojen lähettämistä alkuperämaihinsa;
10. muistuttaa kaikkien jäsenvaltioiden jaetusta vastuusta pohjoisen ja etelän välisten muuttovirtojen hallinnassa: etelässä on pyrittävä torjumaan laitton maahanmuutto ja ihmiskauppa ja pohjoisessa on pyrittävä luomaan taloudelliset edellytykset kolmansien maiden sosiaaliselle kehitykselle ja varmistamaan asianmukainen vastaanotto ja ihmisarvon kunnioitus;
11. rohkaisee sisällyttämään muuttoliikekysymyksen unionin ulkopoliitiikkaan; kehottaa jäsenvaltioita paneutumaan maastamuuton perimmäisiin syihin luomalla kehitysmaiden kanssa aitoon vuoropuheluun perustuvia kumppanuuksia; korostaa kuitenkin, että

kehitysapuun ja talouskumppanuuspolitiikkaan turvautuminen eivät riitä maastamuuton perimmäisiin syihin pureutumiseksi;

12. suosittaa, että neuvosto tekisi tarvittavat aloitteet, jotta eri jäsenvaltioiden maahanmuuttoviranomaiset olisivat virka-asemaltaan samantasoisia ja kuuluisivat saman ministeriön alaisuuteen;
13. painottaa, että Euroopan parlamentin on näyteltävä poliittista roolia ja muun muassa esitettävä komissiolle, mitä muuttoliikkeisiin liittyviä toimia olisi säänneltävä yhteisin säännöin yhtenä tärkeimmistä vaiheista tehokkaan yhteisen maahanmuuttopolitiikan luomisessa;
14. korostaa, että Euroopan unionin on sisällytettävä maahanmuuttovirtojen yhteistä hallintaa ja pakollista palauttamista laittoman maahanmuuton yhteydessä koskevat lausekkeet kaikkiin assosiaatio- ja yhteistyösopimuksiin, jotka se allekirjoittaa;
15. katsoo kuitenkin, että kehitysyhteistyöllä, joka on olennaisen tärkeä väline pyrittäessä paneutumaan maahanmuuton perimmäisiin syihin, ei pidä korvata vaan täydentää Euroopan unionin kotouttamista ja laillista maahanmuuttoa koskevia toimintalinjoja;
16. kehottaa asianosaisia valtioita lisäämään kolmansissa alkuperämaissa sijaitsevista konsulaateissa työskentelevien viranomaisten henkilöresursseja ja määrärahoja, jotta nämä voisivat tiedottaa mahdollisille laillisille maastamuuttajille työnsaanti-, opiskelu- ja tutkimusmahdollisuuksista vastaanottajamaassa; kehottaa komissiota edistämään eri jäsenvaltioiden samassa maassa toimivien diplomaatti- ja konsulaattipalvelujen keskinäistä koordinointia, jotta maahanmuuttajat voitaisiin suunnata maihin, joihin heidän ammatillinen profiilinsa sopii ja joilla on tarjota heille mahdollisuuksia; ehdottaa muun muassa ARGO- ja AENEAS-ohjelmien käyttämistä;
17. katsoo, että laittoman maahanmuuton torjuminen ja rajatarkastukset ovat vain yksi näkökohta kolmansia maita koskevassa EU:n politiikassa ja että on tärkeää noudattaa aktiivista kehityspolitiikkaa alkuperämaissa muuttoliikkeen kielteisten seurausten minimoinniksi; katsoo, ettei EU voi arvioida maahanmuuttopolitiikkaansa pelkästään taloudellisen edun näkökulmasta, vaan sen pitää myös ottaa huomioon syyt, jotka pakottavat maastamuuttoon;
18. arvelee, että ulkorajojen integroidun hallintajärjestelmän käyttöönotto edellyttää viisumien nopeaa yhdenmukaistamista, Euroopan ulkorajayhteistyöstä huolehtivan viraston toiminnan aloittamista, johon liittyy raja-asioita koskevan yhteisön rahaston luominen, sekä lujitettua konsulaattien välistä yhteistyötä, jonka on tarkoitus johtaa yhteiskonsulaattien perustamiseen;
19. pitää välttämättömänä lujittaa solidaarisuutta, erityisesti uusien jäsenvaltioiden kanssa, ulkorajojen hallinnassa ja laittoman maahanmuuton torjunnassa;

20. korostaa, että kaikkien laittoman maahanmuuton torjuntaa ja ulkorajojen valvontaa koskevien toimien, vaikka ne toteutettaisiin yhteistyössä kolmansien maiden kanssa, on sovittava yhteen Euroopan unionin perusoikeuskirjassa ja Euroopan ihmisoikeussopimuksessa annettujen takeiden ja perusoikeuksien, erityisesti turvapaikkaoikeuden ja palauttamiskiellon, kanssa;
21. huomauttaa jälleen, että laillinen maahanmuutto ei poista täysin laitonta maahanmuuttoa ja että unioniin tulon syyt ovat moninaisia; on näin ollen vakuuttunut, että ihmiskaupan torjuntaan ja sen uhreiksi joutuneisiin maahanmuuttajiin, etenkin haavoittuvaisiin henkilöihin, kuten naisiin ja alaikäisiin, on kiinnitettävä erityistä huomiota ja että sitä harjoittavien henkilöiden vastaisesta toiminnasta on tultava EU:n ensisijainen tavoite; panee tyytyväisenä merkille tätä koskevan komission tulevan toimintasuunnitelman, jossa on otettava huomioon tarve tehdä yhteistyötä alkuperä- ja kauttakulkumaiden kanssa;
22. myöntää, että monet ihmiskaupan uhreiksi joutuneet naiset asuvat Euroopan unionin alueella laittomina maahanmuuttajina, ja valtaosalla heistä ei ole mahdollisuutta oikeudelliseen tai sosiaaliseen suojeluun; kehottaa jäsenvaltioita tunnustamaan heidän tilanteensa ja harkitsemaan lainsäädäntönsä mukaisesti pysyvän oleskeluluvan myöntämistä soveltuvana keinona torjua ihmiskauppaa;
23. muistuttaa, että asianmukaisen vastuun langettaminen ihmiskuljetusten toteuttajille ja alkuperämaiden viranomaisille, laittoman maahantulon järjestäjille määrättävien rangaistusten tiukentaminen, laittoman työn ja ihmiskaupan vastustaminen sekä hallinnon korruption tunnistaminen ovat tärkeitä osia laittoman maahanmuuton torjunnassa, jonka on perustuttava oikeudellisen ja poliisiyhteistyön korkeaan tasoon; kehottaa tästä syystä unionia ja sen jäsenvaltioita torjumaan aktiivisesti maahanmuuttajien laitonta työntekoa langettamalla asianomaisille yrityksille raskaita seuraamuksia, lisäämällä valvonnassa käytettäviä henkilöresursseja ja tehostamalla uhrien suojelua;
24. tarkentaa kuitenkin, että kyseiset toimet on toteutettava noudattaen täysimääräisesti perusoikeuksia, erityisesti turvapaikkaoikeutta;
25. huomauttaa, että jäsenvaltioiden on ponnisteltava laittoman työnteon paljastamiseksi, erityisesti kodin- ja lastenhoidon aloilla, joilla työllistetään paljon maahanmuuttajanaisia; katsoo, että on kehitettävä uusi malli, jonka avulla heitä työllistävät perheet löytävät laillisen ratkaisun, joka turvaa kyseisten henkilöiden sosiaaliturvan;
26. kehottaa neuvostoa ja komissiota pohtimaan tehtyjen sopimusten täytäntöönpanoa ja tulevien sopimusten keskeisiä linjoja luvattomien maahanmuuttajien takaisinottoa tarkasteltaessa; muistuttaa alkuperämaiden ja kauttakulkumaiden takaisinottovelvollisuudesta ja rohkaisee Euroopan unionia soveltamaan maahanmuuttajien palauttamiseen toimia, joiden yhteydessä kunnioitetaan yksilöiden ihmisarvoa ja fyysistä koskemattomuutta Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja Geneven yleissopimuksen mukaisesti;
27. torjuu jälleen ehdotuksen sellaisten leirien perustamisesta, joissa vailla laillisia asiakirjoja olevat maahanmuuttajat tai turvapaikan hakijat otettaisiin vastaan tai pidettäisiin ja jotka sijaitisivat EU:n rajojen ulkopuolella, maahanmuuttajien alkuperäalueilla;

28. korostaa, että olemassa olevien, Euroopan unionissa ja sen ulkopuolella sijaitsevien, tilapäisten vastaanottokeskusten hallinnossa on myös noudatettava Geneven yleissopimusta;
29. on komission kanssa samaa mieltä, että suurien, laittomien maahanmuuttajamäärien laillistaminen ei ole ratkaisu laittomaan maahanmuuttoon ja että sen olisi oltava poikkeuksellista ja kertaluontoista siihen asti, kunnes saadaan luotua yhteinen maahanmuutto- ja turvapaikkajärjestelmä, sillä tällaiset toimet kannustavat usein laittomaan maahanmuuttoon eivätkä ratkaise taustalla olevia todellisia ongelmia; kehottaa komissiota tutkimaan jäsenvaltioissa hyviksi havaittuja menettelytapoja, joita voidaan kehittää molemminpuolisen tiedotusjärjestelmän ja ennakkovaroitusjärjestelmän puitteissa;
30. katsoo, että suurten, laittomien maahanmuuttajamäärien laillistamisen yhteydessä on otettava huomioon taloudelliset, demografiset ja kulttuuriset kriteerit, ja kehottaa laatimaan analyysin jäsenvaltioissa toteutettujen laillistamisten vaikutuksista;
31. katsoo, että laillisella maahanmuutolla on merkittävä asema tietopohjaisen talouden sekä taloudellisen kehityksen edistämisessä Euroopassa;
32. katsoo, että taloudellisista syistä tapahtuvaa maahanmuuttoa koskevassa EU:n strategiassa olisi asetettava etusijalle maahanmuuton järjestäytyneet muodot ja olisi erityisesti lujitettava muuttovirtojen hallintaa koskevia kahdenvälisiä sopimuksia alkuperämaiden kanssa; korostaa, että laillistamistoimet ovat tärkeitä laittoman työnteon torjumiseksi, laittomien maahanmuuttajien kotouttamiseksi yhteiskuntaan ja heidän hyväksikäyttönsä ehkäisemiseksi;
33. arvioi, että on välttämätöntä järjestää kunkin jäsenvaltion vastaanottokapasiteetin edellyttämällä tavalla mahdollisuuksia lailliseen maahanmuuttoon, kun se tapahtuu demografisista ja taloudellisista syistä sekä auttaa osaltaan vähentämään laitonta maahanmuuttoa;
34. pitää myönteisinä toimia, joihin komissio on luvannut ryhtyä ja jotka koskevat laittoman maahanmuuton erityistä vaikutusta syrjäisimpiin alueisiin¹, jotka ovat maantieteellisen sijaintinsa, pienen kokonsa ja syrjäisyytensä vuoksi erityisen haavoittuvia laittomille muuttoliikkeille;
35. kehottaa jäsenvaltioita osallistumaan komission vihreässä kirjassa esitettyyn pohdintaan siitä, kuinka pitkälle koordinoinnin olisi ulotuttava ja mitä hyötyä olisi unionin säädöksistä, kun kullakin jäsenvaltiolla on toimivalta määrittää, kuinka paljon maahanmuuttajia se hyväksyy alueelleen;
36. on huolissaan joidenkin EU:n jäsenvaltioiden pyynnöstä unionin alueelle pyrkiviä varten Välimeren maihin perustetuista "tilapäisistä vastaanottokeskuksista", jotka eivät tarjoa kyseisille henkilöille perusoikeuksia koskevia vähimmäistakuita; muistuttaa, ettei

¹ KOM(2004)0343, 26.5.2004, kohta 2.3.1 (tiedonanto syrjäisimpien alueiden tiiviimmästä kumppanuudesta) ja KOM(2004)0628, 29.9.2004 (ehdotus asetukseksi eurooppalaista naapurisuuden ja kumppanuuden välinettä koskevista yleisistä määräyksistä).

maahanmuuttovirtojen hallinta voi perustua ainoastaan turvallisuuteen, vaan myös kestävän ja sosiaaliset seikat huomioonottavan kehityksen hallintaan;

37. on tietoinen, että kukin jäsenvaltio vahvistaa alueelleen päästämiensä kolmansien maiden kansalaisten määrän, mutta tukee ajatusta, jonka mukaan on laadittava yleisiä arvioita, joissa otetaan huomioon myös sellaiset henkilöt, joiden oleskelu on sallittu muiden kuin taloudellisten syiden vuoksi, kuten pakolaiset, muunlaisen suojelujärjestelmän piiriin kuuluvat henkilöt ja perheiden yhdistämiseen oikeutetut henkilöt, mukaan luettuina alaikäiset, joilla on oikeus tehdä työtä ja joille on taattava pääsy työmarkkinoille;
38. pahoittelee, ettei direktiiviehdotus maahanmuutosta työntekotarkoituksessa mennyt läpi, ja kannattaa komission vihreässä kirjassa ehdotettua vaihtoehtoa, jonka mukaan luotaisiin yhteiset vähimmäisvaatimukset kolmansien maiden kansalaisten hyväksymisestä työntekijöiksi tai itsenäisiksi ammatinharjoittajiksi;
39. kannattaa maahanmuuttomenettelyjen joustavoittamista ja tehostamista muun muassa työlupajärjestelmän avulla; rohkaisee EURES-malliin perustuvien yhteisön hankkeiden hyödyntämiseen unionissa asuvien kolmansien maiden kansalaisten työllisyysmahdollisuuksia koskevan jäsenvaltioiden tiedonvaihdon edistämiseksi;
40. pyytää komissiota laatimaan lyhyen ja keskipitkän aikavälin ennusteen, joka koskee lisätyövoiman tarvetta yksittäisissä jäsenvaltioissa; kehottaa jäsenvaltioita toimittamaan komissiolle tilastollisen arvion, jotta se voi laatia asianmukaisen ennusteen unionin työvoimatarpeista;
41. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita käymään jatkuvaa vuoropuhelua maahanmuuttoasioissa aktiivisten kansalaisjärjestöjen kanssa, jotta voidaan kuulla niiden mielipide maahanmuuttokysymyksistä ja edistää niiden toimintaa maahanmuuttajien tukemisen ja sitä koskevan tutkimuksen yhteydessä;
42. arvioi, että on kiireesti otettava käyttöön työmarkkinoiden tilanteeseen entistä paremmin mukautuva maahanmuuttopolitiikka, jotta unionin työmarkkinoita voidaan suojella halvan laittoman työvoiman kielteisiltä vaikutuksilta ja vältetään epätasapaino aktiivisen työväestön ja muun väestön välillä, ja kehottaa jäsenvaltioita päättämään yhdessä alueellisten ja paikallisten viranomaisten, alueellisten työvoimatoimistojen sekä työmarkkinaosapuolten ja ammattiyhdistysten ja ammatillisten järjestöjen, ruohonjuuritasolla työskentelevien vapaaehtoisyhdistysten ja vastaanottavien yhteisöjen kanssa, mikä on hyväksyttävä ulkomaisen työvoiman määrä;
43. kehottaa jäsenvaltioita luomaan erityisiä yhdistettyjä oleskelu- ja työlupia, jotka helpottavat kausityöntekijöiden ja määräaikaisiin tehtäviin tulevien työntekijöiden palkkaamista;
44. painottaa erityisesti EU:n tarvetta kaksinkertaistaa vuosituhattavoitteisiin liittyviä ponnisteluja köyhyyden torjumiseksi maahanmuuttajien alkuperämaissa tukemalla muun muassa kestävän, kaikille avoimen koulutusjärjestelmän perustamista ja paikallistalouden kehittämistä;

45. kannustaa jäsenvaltioita allekirjoittamaan kansallisen maahanmuuttopolitiikkansa osana kahdenvälisiä sopimuksia niiden maiden kanssa, joista maastamuutto on voimakkainta, jotta voidaan vastata Euroopan työvoimatarpeisiin ja luoda uusia väyliä lailliselle maahanmuutolle, jolloin muuttoprosessista tulee järjestäytyneempi ja avoimempi ja suhteita kolmansiin maihin voidaan edistää tiiviin kumppanuuden puitteissa; korostaa myös, että siirtolaisvirtojen hallinnointiin liittyvien kahdenvälisten sopimusten tekeminen alkuperämaiden kanssa mahdollistaa todellisen kumppanuuden yhteisissä pyrkimyksissä laittoman maahanmuuton ja ihmiskaupan, etenkin haavoittuvimpiin väestöryhmiin, lapsiin ja naisiin, kohdistuvan ihmiskaupan torjumisessa;
46. kehottaa jäsenvaltioita aloittamaan keskustelun taloudellisista syistä tapahtuvan maahanmuuton hallinnassa sovellettavaa EU:n strategiaa koskevasta komission vihreästä kirjasta ja ilmoittamaan säännöllisesti komissiolle maahanmuuttoa koskevan kansallisen politiikan täytäntöönpanosta;
47. korostaa, että maahanmuuttajien kotouttaminen on ratkaisevan tärkeää ja vaatii perusteellisia toimia, jotta varmistetaan integroituminen työmarkkinoille sekä sosiaaliset, taloudelliset ja poliittiset oikeudet, jotka ovat yhtä tärkeitä kasvua ja kilpailukykyä koskevien Lissabonin tavoitteiden saavuttamiseksi;
48. muistuttaa, että maahanmuuttajien kotouttaminen kuuluu jäsenvaltioiden toimivaltaan ja että tämä merkitsee oikeuksia ja velvollisuuksia sekä vastaanottavalle yhteiskunnalle että maahanmuuttajalle; kehottaa jäsenvaltioita koordinoimaan kansallista politiikkaansa avoimen koordinoitimenetelmän mukaisesti neuvoston hiljattain hyväksymien peruseriaatteiden pohjalta;
49. korostaa, ettei kansallisten toimintalinjojen koordinointi voi korvata eurooppalaista kotouttamispolitiikkaa; kehottaa jäsenvaltioita laatimaan vähimmäiskriteerit tällaisen politiikan luomiselle;
50. korostaa, että on tärkeää rohkaista vastaanottavan maan kielen oppimista sekä kansalaistaitoa käsittelevien kurssien ja koulutusohjelmien järjestämistä esimerkiksi miesten ja naisten tasa-arvosta sekä rohkaista työn kautta tapahtuvaa integroitumista, gettoutumisen torjumista ja osallistumista paikallisvaaleihin; suhtautuu myönteisesti joidenkin jäsenvaltioiden järjestämiin johdantokursseihin, jotka edellyttävät molemminpuolista sitoutumista niin vastaanottajamailta kuin tuoreilta maahanmuuttajiltakin; toivoo kykenevänsä kannustamaan maahanmuuttajia noudattamaan unionin perusarvoja symbolisen sitoutumisen avulla; kannustaa jäsenvaltioita ottamaan jo integroituneet maahanmuuttajat tiiviimmin mukaan kotouttamispolitiikkaansa edistämällä maahanmuuttajien ja alkuperäisen väestön välistä vuoropuhelua;
51. katsoo, että unionissa laillisesti asuvien kolmansien maiden kansalaisten aktiivisessa kotouttamispolitiikassa olisi muun muassa: määriteltävä selkeät säännöt, jotka koskevat asukkaiden oikeudellista asemaa ja takaavat heille oikeuden asianmukaisiin hallinnollisiin käytäntöihin; mahdollistettava lainmukainen integroituminen työmarkkinoille; velvoitettava kolmansien maiden kansalaiset osallistumaan vastaanottavan jäsenvaltion järjestämään maassa käytettävän kielen tai käytettävien kielten koulutukseen; annettava heille oikeus koulutukseen ja varmistettava tutkintojen tunnustaminen; taattava mahdollisuus sosiaali- ja terveystalouteihin; pyrittävä tarjoamaan kunnolliset elinolot

kaupungeissa ja kunnissa; varmistettava maahanmuuttajien osallistuminen yhteiskunnalliseen, kulttuuriseen ja poliittiseen elämään;

52. kehottaa jäsenvaltioita ja EU:n toimielimiä edistämään unionissa laillisesti asuvien muiden kuin EU-maiden kansalaisten, joilla ei ole äänioikeutta, osallistumista julkiseen ja poliittiseen elämään, etenkin varmistamalla riittävät kuulemis- ja edustusmekanismit; kehottaa kaikkia jäsenvaltioita ratifioimaan eurooppalaisen yleissopimuksen ulkomaalaisten osallistumisesta julkiseen elämään paikallistasolla;
53. kehottaa kaikkia jäsenvaltioita viipymättä ratifioimaan Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen siirtotyöläisten ja heidän perheenjäsentensä oikeuksista;
54. arvioi, että syrjinnän, rasismien ja muukalaisvihan torjunta on erittäin tärkeä osa kotouttamispolitiikkaa; kehottaa jäsenvaltioita edistämään Euroopan kansalaisten keskuudessa myönteisen vastaanoton, kotouttamisen ja sosiaalisen osallisuuden kulttuuria, jotta voidaan rakentaa monikulttuurinen yhteiskunta ja välttää kaikki poliittiset ja institutionaaliset toimet, jotka saattavat rikkoa vastaanoton ja palauttamiskiellon periaatetta, sekä saattamaan asiaa koskevat direktiivit mahdollisimman nopeasti osaksi kansallista lainsäädäntöään, ja panee tyytyväisenä merkille neuvoston puheenjohtajan aloitteen rasismien ja muukalaisvihan torjuntaa koskevan puitepäättösehdotuksen esittämisestä; pyytää, että Euroopan parlamenttia kuullaan uudelleen tästä puitepäättöksestä neuvostossa käytyjen äskettäisten keskustelujen jälkeen;
55. hämmästelee kunniamurhien määrän kasvua ja uskonnolliseen fanatismiin ja epäinhimillisiin perinteisiin pohjautuvaa naismaahanmuuttajien vainoa ja heidän ihmisoikeuksiensa vakavia rikkomuksia, ja vaatii komissiota ja neuvostoa ryhtymään tehostettuihin toimiin uhattujen naisten suojelun takaamiseksi;
56. kehottaa jäsenvaltioita tekemään maahanmuuttajien alkuperämaiden kanssa sopimuksia, joiden avulla taataan saavutettujen sosiaaliturvaoikeuksien siirtyminen;
57. toteaa, että kansainvälinen yhteisö ei vielä ole tiedostanut mahdollisuuksia, joita maahanmuuttajien rahalahetykset alkuperämaihin tarjoavat kehityspolitiikan tukemiseksi, ja kehottaa komissiota ehdottamaan konkreettisia toimia, jotta maahanmuuttajat voisivat halutessaan siirtää osan tuloistaan alkuperämaahansa mahdollisimman pienin kustannuksin taloudellista siirtolaisuutta koskevassa vihreässä kirjassa esitetyn ehdotuksen mukaisesti;
58. kehottaa neuvostoa omaksuma aktiivisemmän asenteen, jotta näiden ehdotusten perusteella voidaan luoda todellinen eurooppalainen maahanmuuttopolitiikka, jonka avulla voidaan vastata unionin edessä oleviin haasteisiin;
59. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenmaiden hallituksille ja parlamenteille.

PERUSTELUT

Taustaa

Koska Tampereen ohjelman tulokset olivat laimeat, marraskuussa 2004 kokoontunut Eurooppa-neuvosto päätti Haagin monivuotisesta ohjelmasta, jolla pannaan täytäntöön Amsterdamin sopimuksessa vahvistetut määräykset määräenemmistöpäätöksen ja yhteispäätösmenettelyn soveltamisesta maahanmuutto- ja turvapaikka-asioissa. Haagin ohjelman täytäntöönpano toteutuu komission toimintaohjelman avulla, ja Euroopan parlamentti voi osallistua tähän käsiteltävänä olevan mietinnön muodossa.

Komissio on julkistanut hiljattain kaksi tutkimusta; ensimmäinen koskee laillisen ja laittoman maahanmuuton välisiä yhteyksiä, ja sen jälkeen ilmestyi tammikuussa 2005 vihreä kirja, joka aloitti arkaluonteisen keskustelun työntekotarkoituksessa toteutetusta maahanmuutosta; toinen koskee muuttoliikettä ja kotouttamista, ja yhteistyöstä oikeus- ja sisäasioissa vastaava neuvosto hyväksyi sen ilmestymisen jälkeen marraskuussa 2004 yhteiset peruseriaatteen kolmansien maiden kansalaisten kotouttamisesta.

Koska vallalla on suuntaus, jonka mukaan maahanmuuttoon liitetään automaattisesti terrorismi ja turvattomuus, esittelijän mielestä on erittäin tärkeää lopettaa asioiden sekoittaminen keskenään. Sen sijaan jäsenvaltioita on kannustettava olemaan tavoittelematta täydellistä turvallisuutta tai täydellistä vapautta maahanmuuttopolitiikassaan. On toimittava erillään kansallisista erityispiirteistä kiihkeän keskustelun välttämiseksi ja tämän sijasta kehitettävä tasa-arvoista, inhimillistä ja tehokasta maahanmuuttopolitiikkaa Euroopan unionille.

Esittelijä panee tyytyväisenä merkille hänelle tarjotun mahdollisuuden esitellä laaja-alainen mietintö laillisesta ja laittomasta maahanmuutosta sekä maahanmuuttajien kotouttamisesta. Vaikka esittelijä valittaakin, että Euroopan unionin lähestymistapa on usein liian alakohtainen, hän on ilahtunut siitä, että komissio ja neuvoston puheenjohtajavaltiona toimiva Luxemburg ovat ennakoineet joitakin hänen ehdotuksistaan, jotka koskevat laajaa lähestymistapaa asiassa.

Yleiset ehdotukset

Esittelijä kehottaa komissiota harkitsemaan yhdessä Euroopan parlamentin kanssa maahanmuuttoasioita koskevien johdonmukaisten lainsäädäntöpuitteiden käyttöönottoa neljällä tasolla, joiden toteuttamiseksi seuraavat seikat ovat välttämättömiä;

- tiivis yhteisvaikutus työllisyys-, sosiaali-, kehitysyhteistyöpolitiikan ja ulkosuhteita koskevan Euroopan unionin politiikan välillä;
 - molemminpuolinen tiedotusjärjestelmä ja ennakkovaroitusmenetelmä maahanmuutto- ja turvapaikka-asioista vastaavien kansallisten viranomaisten välille
24. helmikuuta 2005 pidetyssä yhteistyöstä oikeus- ja sisäasioissa vastaavan neuvoston kokouksessa keskustellulla tavalla;

- maahanmuuttovirtojen hallintaa käsittelevien Euroopan unionin ja jäsenvaltioiden laitosten¹ koordinointi sellaisten päällekkäisyysriskien korjaamiseksi, joita saattaa riittämättömän yhteistyön vuoksi esiintyä samalla toiminta-alalla;
- tukiohjelmista myönnettävän rahoituksen asianmukainen jakautuminen ja käyttö. Yhteisön rahastoista varattuja määrärahoja ei aina käytetä kokonaisuudessaan. Esimerkiksi vuodeksi 2004 ARGO-ohjelmalle varattuja merkittäviä määrärahoja ei käytetty mm. sen vuoksi, että kansalliset viranomaiset eivät tieneet asiasta.

Esittelijä ehdottaa lisäksi tiedotuskampanjoita, joiden tavoitteena on ensinnäkin, että jäsenvaltiot esittelevät kansalaisilleen maahanmuuttoon liittyviä hyötyjä ja Euroopan unionin ja jäsenvaltioiden hallitusten toteuttamaa politiikkaa ja että toiseksi valtiot, joissa maastamuutto on yleistä, kertovat kansalaisilleen laittoman maahanmuuton vaaroista ja laillisen maahanmuuton tarjoamista mahdollisuuksista.

Yhteistyö kolmansien maiden kanssa

Esittelijän mielestä yhteistyö maastamuuttajien kotimaiden ja kauttakulkumaiden välillä on välttämätöntä, ja tähän on sisällytettävä Euroopan unionin ulkopolitiikan kaikki osa-alueet (esimerkiksi kehitysapu ja kumppanuus- tai assosiaatiosopimukset) kahdella tasolla:

1) Maahanmuuttovirtojen hallintaa silmällä pitäen kolmansia maita on tuettava niiden rajojen valvonnassa, laittoman maahanmuuton ennaltaehkäisyssä ja torjunnassa, karkotettujen maahanmuuttajien uudelleenasettautumisessa sekä kauttakulkumaahan saapuvien maahanmuuttajien vastaanottamisessa.

2) Mitä tulee maastamuuton pohjimmaisten syiden torjuntaan, yhteinen aktiivinen kehityspolitiikka tulee edistämään konfliktien ennaltaehkäisyä, ihmisoikeuksien kunnioittamista, instituutioiden mahdollisuuksien vahvistamista, hyvää hallintotapaa ja kauppavaihtoa. Maahanmuuttajien voimavarojen on palveltava niin vastaanottaja- kuin lähtömaankin kehitystä. Maahanmuuttajien rahalähetykset kotimaahansa on turvattava, niiden kustannuksia laskettava ja ne on suunnattava paikallisiin kehityshankkeisiin. Esittelijä nostaa esille myös aivoviennin, joka on haitaksi asianosaisten maiden kehitykselle, ja pitää koulutettujen muuttajien rohkaisemista ehdottoman tärkeänä, jotta nämä säilyttäisivät taloudelliset ja sosiaaliset siteet kotimaahansa sinne paluuseensa asti.

Esittelijä arvelee, että osa ratkaisusta laittoman maahanmuuton ongelmaan löytyy yhteistyöstä ja yhteistyössä muuttajien kotiseudun kanssa. Esittäjä ehdottaa asianosaisia jäsenvaltioita hyväksymään ja koordinoimaan lähetystöjensä viranomaisten kanssa keinot, joiden avulla tunnistetaan mahdollisen muuttajan työllistymismahdollisuudet kussakin jäsenvaltiossa työnhakijan ammatillisen profiilin ja kyseisen maan taloudellisten tarpeiden mukaan. Tällaiset hankkeet edellyttävät diplomaattihenkilökunnan keskinäistä yhteistyötä ja toisaalta yhteistyötä maahanmuuttoasioista vastaavien kansallisten yksikköjen, paikallisviranomaisten ja muiden

¹ Näitä ovat mm. maahanmuutto- ja turvapaikka-asioiden komitea, muuttoliikkeiden eurooppalainen verkko, turvalliseen verkkoteknologiaan perustuva tieto- ja koordinoitiverkosto maahanmuuton hallinnasta vastaavia jäsenvaltioiden viranomaisia varten, EMIN, kansallisten yhteyspisteiden verkko, rajanylitys- ja maahanmuuttoasioiden tiedotus-, tarkastelu- ja tietojenvaihtokeskus (CIREF), turvapaikka-asioiden tiedotus-, tarkastelu- ja tietojenvaihtokeskus (CIREA) sekä tuleva ulkorajayhteistyöstä huolehtiva virasto.

toimijoiden, kuten Kansainvälisen siirtolaisjärjestön ja maahanmuuttoalan yhteyshenkilöiden verkoston, kanssa. Pitkällä aikavälillä yhteiset viisumihakemustoimistot toteutuessaan liitetään tähän toimintaan.

Laittoman maahanmuuton torjunta

Euroopan unioniin saapuu vuosittain vähintään 500 000 laitonta maahanmuuttajaa¹. Tämän vuoksi laittoman maahanmuuton torjunnan on oltava keskeinen osa toimintaa, sitä on lähestyttävä kaikista näkökulmista ja enenevässä määrin yhteistyössä kolmansien maiden kanssa.

Euroopan unionin viisumipolitiikka vaikuttaa tähän suuntaan tulevien VIS ja SIS II -järjestelmien², joiden toimivuutta aiotaan tutkia, ja matkustusasiakirjojen väärentämisen estämisen avulla. Esittelijä aikoo seurata tarkasti Euroopan ulkorajayhteistyöstä huolehtivan viraston toimintaa, sillä virasto tekee mahdolliseksi valtioiden välisen operationaalisen yhteistyön tukemisen.

Viranomaisten kanssa yhteistyötä tekevien ihmiskaupan uhrien auttamisesta annettu direktiivi³ on myönteinen askel maahanmuuttajien suojelemisessa. Esittelijä seuraa toimintaohjelman esittelemistä, jolla pyritään luomaan yhteiset normit ja ehkäisymenettelyt kyseistä ongelmaa varten. Laittoman työn torjunnassa valtioiden välisen yhteistyön avulla on voitava paneutua vakavasti kyseiseen ongelmaan vahvistamalla laittomalle työlle alttiiden alojen valvontaa, langettamalla kovia rangaistuksia yrityksille ja suojelemalla uhreja.

Laittoman maahanmuuton torjunnan uskottavuuden kannalta Euroopan unionissa on toteutettava käännyttämispolitiikkaa. Haagin ohjelmassa kaavaillaan yhteisten menettelynormien laatimista, erityisedustajan viran ja yhteisön rahaston perustamista. Näihin liittyy integroituja käännyttämisohjelmia, jotka edellyttävät muuttajalta pysyvää asettautumista maahansa.

Neuvosto aikoo käyttää useammin takaisinottosopimuksia kolmansien maiden kanssa tehtyjen kumppanuussopimusten puitteissa ja seurata säännöllisesti niiden tehokkuutta sekä ehdottaa mahdollisesti uusia neuvotteluja. Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen mukaan Euroopan parlamentti osallistuu kyseisten sopimusten laatimiseen.

Esittelijä toteaa, että poikkeuksiksi tarkoitetuista laittomalle maahanmuuttajajoukolle tarkoitetuista laillistamisista on joissakin valtioissa tullut säännöllistä toimintaa, mikä osoittaa, että maahanmuuttopolitiikan keinot ovat rajallisia ja harmaa talous on hyvin elinvoimaista. Jäsenvaltioiden on tärkeää yhdessä pohtia tiedotus- ja ennakkovaroitusjärjestelmän puitteissa tätä koko unioniin vaikuttavaa toimintaa.

¹ Europolin tietojen mukaan, ks. <http://www.europol.eu.int>.

² Viisumitietojärjestelmä (VIS) ja toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmä (SIS II).

³ Neuvoston direktiivi 2004/81/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, oleskeluluvasta, joka myönnetään yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa tekeville kolmansien maiden kansalaisille, jotka ovat ihmiskaupan uhreja tai jotka ovat joutuneet laittomassa maahantulossa avustamisen kohteiksi.

Laillinen maahanmuutto

Esittelijä on sitä mieltä, että liian tiukat maahanmuuttosäännöt saattavat yllyttää sellaisia henkilöitä, joilta maahanmuutto on eväty, kokeilemaan laittomia keinoja. Vuosien 2010 ja 2030 välisenä aikana aktiivinen työssäkäyvä väestö vähenee 25 jäsenvaltion unionissa 20 miljoonalla hengellä¹ millä on väistämättömiä seurauksia talouskasvuun. Laillinen maahanmuutto on siis järjestettävä siten, että vähennetään laittomia muuttovirtoja, vastataan jäsenvaltioiden talouselämän tarpeisiin ja saavutetaan Lissabonin strategiassa esitetyt tavoitteet. Esittelijä kannattaa komission vihreässä kirjassa esitettyä vaihtoehtoa, jossa ehdotetaan yhteisten vähimmäisnormien laatimista kolmansista maista työskentelytarkoituksessa muuttavien henkilöiden muuton sallimiseksi. Tämä on välttämätöntä rajattoman alueen luomiseksi vapaata liikkuvuutta varten. Muistutettakoon, että laillisen maahanmuuton järjestäminen ei koske uusien jäsenvaltioiden kansalaisia, jotka ovat etusijalla Euroopan unionin työmarkkinoille pääsyssä yhteisön ulkopuolelta saapuviin nähden.

Esittelijä kehottaa jäsenvaltioita ilmoittamaan kaavaillun varoitus- ja tiedotusjärjestelmän puitteissa toisilleen ja Euroopan komissiolle sekä korkeasti että heikosti koulutetun työvoiman palkkaamisohjelmista ja kansallisista kiintiöistä, jotta voitaisiin paremmin arvioida eurooppalaisten työmarkkinoiden tarpeet ja tehdä muuttoprosesseista avoimempia. Esittelijä ei hyväksy kansallisia kiintiöitä, sillä nämä vaikuttaisivat hyvin syrjivästi maihin, joiden kanssa unioni ei ole tehnyt mitään sopimusta.

Esittelijän mielestä väliaikaista maahanmuuttoa on tuettava. Hän kehottaa jäsenvaltioita järjestämään tätä julkisen sektorin tai tarkoin valittujen yksityisten rekrytointiyriyten kautta ja valvomaan, että väliaikaiset työntekijät todellakin palaavat kotimaahansa työluvan päättyessä. Yhdistetty työ- ja oleskelulupa helpottaisivat maahanmuuttajien (mm. opiskelijoiden) maahantuloa ja työhönottoa. Samalla se olisi oiva väline rohkaisemaan väliaikaista maahanmuuttoa.

Esittelijän mielestä kolmansien maiden valmiuksia on vahvistettava, jotta nämä voisivat ennakoita ulkomaisen työvoiman tarpeita. Maastamuuttajien kotimaihin olisi perustettava koulutuskeskuksia, joissa työvoimaa koulutettaisiin Euroopan unionin tarpeita vastaavalla tavalla ennen muuttajien lähtöä maastaan.

Esittelijä muistuttaa, että vastaanotto- ja kotouttamispolitiikka liittyvät erottamattomasti toisiinsa ja vahvistavat toisiaan.

Kotouttamispolitiikka

Esittelijä kehottaa jäsenvaltioita kehittämään aktiivista ja koordinoitua kotouttamispolitiikkaa laillisesti maahanmuuttaneiden kotouttamisesta annettujen yhteisten peruseräkkeiden pohjalta. Esittelijän mielestä kotouttamistoimien onnistuminen riippuu tavoitteiden, indikaattoreiden ja arviointimenettelyjen määrittelystä.

¹ Vihreä kirja taloudellisista syistä tapahtuvan maahanmuuton hallinnassa sovellettavasta EU:n strategiasta – KOM(2005)0811 lopullinen, 11. tammikuuta 2005.

Esittelijä ehdottaa, että vasta maahan saapuneille tarkoitettut johdanto-ohjelmat, jotka sisältävät kieliopintoja ja kansalaistaitoa ja ammatillista koulutusta, olisivat kaikille yhteisiä. Mitä tulee seuraamuksiin, jotka koskevat kotouttamistestissä epäonnistuneita maahanmuuttajia, esittelijä toivoo, että asiasta järjestetään keskustelua, jossa tähdennettäisiin, että rangaistuksia ei saa käyttää ensimmäisenä ratkaisuna. Kun maahanmuuttaja läpäisee testin, tästä on annettava niin työnantajien kuin koulutuslaitostenkin hyväksymä todistus.

Esittelijä muistuttaa, että kotouttaminen edellyttää ensi sijassa syrjinnän, rasismin ja muukalaisvihan torjuntaa. Näiden sijasta on tuettava tasa-arvoista kohtelua ja mahdollisuuksia, kielikurssien järjestämistä – sillä kielen osaaminen on maahanmuuttajan ja vastaanottajamaan suhteiden välinen perusta – sekä kansalaistaitoa käsitteleviä kurseja, jotta maahanmuuttaja oppisi tuntemaan vastaanottavassa yhteiskunnassa vallitsevat oikeudet ja velvollisuudet sekä sen historian ja kulttuurin.

Esittelijän mielestä osallistuminen koulutukseen, työnteon kautta tapahtuva kotouttaminen sekä kulttuurinen ja uskonnollinen integraatio ovat onnistuneen kotouttamisen välttämättömiä osa-alueita. Varmistaakseen, että alkuperämaiden menettelyt vastaavat eurooppalaisen demokratian arvoja, jäsenvaltioiden on valvottava, että kyseiset menettelyt eivät loukkaa maahanmuuttajien perusoikeuksia, ja ryhdyttävä mahdollisesti pakkotoimiin esimerkiksi tyttöjen ympärileikkauksia ja moniavioisuutta koskevilla asioilla.

Koska kotouttaminen tapahtuu pääasiassa paikallistasolla, paikallisten toimijoiden, etenkin kaupunkien, osallistumista on vahvistettava vasta maahan saapuneiden vastaanottamisessa ja kaupunkisuunnittelussa. Viime kädessä kansalaisyhteiskunta, mm. kansalaisjärjestöt, on sisällytettävä kotouttamisprosessiin laajemmin, ja niiden vastuualueet suhteessa jäsenvaltioiden vastuualueisiin on määriteltävä tarkemmin.

21.3.2005

LAUSUNTO KEHITYSYHTEISTYÖVALIOKUNNALTA

kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnalle

laillisen ja laittoman maahanmuuton kytköksistä sekä maahanmuuttajien kotouttamisesta (2004/2137)(INI)

Valmistelija: Alain Hutchinson

EHDOTUKSET

Kehitysyhteistyövaliokunta pyytää asiasta vastaavaa kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. muistuttaa, että yhteisen eurooppalaisen turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikan perusta vahvistettiin jo vuonna 1999 Tampereella pidetyssä Eurooppa-neuvoston kokouksessa, mutta pahoittelee, ettei kehitys tässä asiassa ole tapahtunut aikataulun mukaisesti;
2. korostaa, että yhteisen turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikan todellinen kehittäminen perusoikeuksia kunnioittaen on yksi Euroopan yhdentymiskehityksen ensisijaisista hankkeista, kuten todetaan sopimuksessa Euroopan perustuslaista;
3. tähdentää, että laajentuneessa 25 jäsenvaltion unionissa tarvitaan välttämättä yhteistä toimintaohjelmaa, jossa yhdistyvät muuttovirtojen hallinnointi- ja valvontatoimet sekä alueella asuvan maahanmuuttajaväestön kotouttaminen, ja jonka osana kehitetään yhteistä maahanmuuttopolitiikkaa;
4. on tyytyväinen Brysselin Eurooppa-neuvoston (marraskuussa 2004) hyväksymään Haagin ohjelmaan, jossa muun muassa todetaan kansainvälisen muuttoliikkeen osalta sellaisen kokonaisvaltaisen lähestymistavan tarve, *joka kattaa muuttoliikkeen kaikki vaiheet ja jossa otetaan huomioon muuttoliikkeen taustalla olevat perussyyt, maahantulo- ja maahanpääsypolitiikka sekä kotouttamis- ja palauttamispolitiikka*;
5. huomauttaa, että EU tarvitsee valvottua, laillista taloudellista muuttoliikettä, koska useiden tutkimusten mukaan¹ aktiiviväestön vähenemisen takia työntekijöiden määrä laskee noin 20 miljoonalla vuosina 2005–2030;

¹ World Economic and Social Survey 2004.

6. katsoo, että vastuullisessa maahanmuuttopolitiikassa on keskityttävä niiden maiden ammattitaitoisen väestön maastamuuton vastakkaiseen vaikutukseen, joista muutetaan, ja uskoo, että köyhyyden torjumiseen kuuluu kestävän kehityksen edistäminen asianomaisissa maissa;
7. kehottaa Euroopan unionin (EU) ja kehitysmaiden välisen sopimuksen tekemiseen, jotta aivoviennistä näille maille aiheutuvat kielteiset vaikutukset voidaan torjua;
8. pitää valitettavana, että neuvoston ja jäsenvaltioiden harjoittamat muuttoaaltojen valvontatoimet ovat tähän asti olleet pikemminkin torjuvia toimia kuin myönteisiä aktiivisia toimia; muistuttaa, että strategiat, joilla pyritään köyhyyden torjumiseen, elämän- ja työolojen parantamiseen, työpaikkojen luomiseen ja koulutuksen kehittämiseen alkuperämaassa, myötävaikuttavat pitkällä aikavälillä muuttoaaltojen normalisoimiseen;
9. torjuu jälleen ehdotuksen sellaisten leirien perustamisesta, joissa vailla laillisia asiakirjoja olevat maahanmuuttajat tai turvapaikan hakijat otettaisiin vastaan tai pidettäisiin ja jotka sijaitisivat EU:n rajojen ulkopuolella, maahanmuuttajien alkuperäalueilla;
10. vaatii, että palautuspolitiikkaan koskevilla kaavailuilla otetaan huomioon maahanmuuttajien ihmisoikeuksien kunnioittaminen ja ettei heidän fyysistä eikä henkistä terveyttään vaaranneta missään olosuhteissa; pyytää tässä yhteydessä turvallisen kolmannen maan käsitteen tarkistamista;
11. toteaa jälleen, että on tärkeää muistaa, kuinka valtavia vaikutuksia EU:n maahanmuuttopolitiikalla on kolmansien maiden kehityspolitiikkaan, ja tähdentää tarvetta ottaa nämä näkökohdat huomioon taloudelliseen siirtolaisuuteen liittyvässä kokonaisvaltaisessa eurooppalaisessa lähestymistavassa;
12. painottaa erityisesti EU:n tarvetta kaksinkertaistaa vuosituhattavoitteisiin liittyviä ponnisteluja köyhyyden torjumiseksi maahanmuuttajien alkuperämaissa tukemalla muun muassa kestävän, kaikille avoimen koulutusjärjestelmän perustamista ja paikallistalouden kehittämistä;
13. painottaa myös, että koska muuttovirrat syntyvät poliittisista syistä mikä näkyy turvapaikan hakijoiden määrän lisääntymisenä Euroopassa 1990-luvun alusta lähtien, EU:n on välttämätöntä tukea demokratiakehitystä etenkin Saharan eteläpuolisessa Afrikassa;
14. pitää hyvin tärkeänä taloudellisista syistä muuttaville tarkoitettujen tiedotus- ja oikeusapuohjelmien kehittämistä heidän alkuperämaissaan, jotta maahanmuutosta tulee vapaa ja tietoinen valinta epätoivoisen valinnan sijasta, ja kehottaa komissiota rahoittamaan näitä ohjelmia;
15. katsoo, että kansainvälinen yhteisö ei vielä ole hyödyntänyt mahdollisuuksia, joita maahanmuuttajien rahalähetykset alkuperämaihin tarjoavat kehityspolitiikan tukemiseksi, ja kehottaa komissiota ehdottamaan konkreettisia toimia, jotta maahanmuuttajat voisivat halutessaan siirtää osan tuloistaan alkuperämaahansa mahdollisimman pienin kustannuksin taloudellista siirtolaisuutta koskevassa vihreässä kirjassa esitetyn ehdotuksen mukaisesti;

16. kiinnittää huomiota myös muuttovirtojen kielteisiin vaikutuksiin, kuten koulutetun ja ammattitaitoisen työvoiman lähtemiseen alkuperämaistaan (aivovienti) ja pyytää komissiota ehdottamaan konkreettisia toimia EU:hun muuttavien hyvien koulutettujen maahanmuuttajien koulutuskustannusten korvaamiseksi taloudellista siirtolaisuutta koskevassa vihreässä kirjassa esitetyn ehdotuksen mukaisesti;
17. katsoo, että laittoman maahanmuuton torjuminen ja rajatarkastukset ovat vain yksi näkökohta kolmansia maita koskevassa EU:n politiikassa ja että on tärkeää noudattaa aktiivista kehityspolitiikkaa alkuperämaissa muuttoliikkeen kielteisten seurausten minimoinniksi; katsoo, ettei EU voi arvioida maahanmuuttopolitiikkaansa pelkästään taloudellisen edun näkökulmasta, vaan sen pitää myös ottaa huomioon syyt, jotka pakottavat maastamuuttoon;
18. uskoo, että massamaahanmuutto on seurausta muun muassa taloudellisesta epävakauudesta, ihmisoikeusloukkauksista, rikkaiden ja köyhien maiden välisten erojen kasvamisesta, sisällissodista, luonnonvarojen hallintaa koskevista sodista, poliittisista vainoista, ympäristön pilaantumisesta;
19. korostaa, että taloudellisen siirtolaisuuden pohjimmaisista syistä ovat maahanmuuttajien oikeudet pyrkimykset perustarpeidensa tyydyttämiseen ja köyhyyden torjumiseen; pyytää, että siirtolaisuuspolitiikassa otetaan huomioon yhteisön kehityspolitiikka, jonka tärkein tavoite on köyhyyden torjuminen, jotta voidaan tukea kolmansien maiden koulutus- ja terveystalouden saatuun liittyvää kehitystä ja saavuttaa muut vuosittain kehitystavoitteet;
20. ilmaisee tukensa sellaiselle johdonmukaiselle kehityspolitiikalle, jolla edistetään elinolojen parantamista maahanmuuttajien alkuperäalueilla, jotta siirtolaisuuden syyt voidaan poistaa ja helpottaa maahanmuuttajien paluuta;
21. katsoo, että taloudelliseen siirtolaisuuteen liittyvän kokonaisvaltaisen eurooppalaisen lähestymistavan olisi suosittava siirtolaisuuden järjestäytyneitä muotoja ja erityisesti vahvistettava siirtolaisvirtojen hallinnointiin liittyviä kahdenvälisiä sopimuksia alkuperämaiden kanssa; painottaa, että laillistamistoimet ovat tärkeitä pimeän työn torjumiseksi ja laittomien maahanmuuttajien yhteiskuntaan integroimiseksi ja heihin kohdistuvan riiston torjumiseksi, mutta niillä voi olla myös päinvastaisia vaikutuksia, jos ne antavat vääriä signaaleja potentiaalisille laittomille maahanmuuttajille;
22. haluaa tuoda esiin, että siirtolaisvirtojen hallinnointiin liittyvien kahdenvälisten sopimusten tärkeimpiä etuja on, että niiden avulla on mahdollista taata turvallinen oikeudellinen asema siirtolaistyöntekijöille, joita pitäisi kohdella samoin kuin EU:n kansalaisia, etenkin kun on kyse tietyistä sosiaalisista ja taloudellisista oikeuksista;
23. korostaa myös, että siirtolaisvirtojen hallinnointiin liittyvien kahdenvälisten sopimusten tekeminen alkuperämaiden kanssa mahdollistaa todellisen kumppanuuden yhteisissä pyrkimyksissä laittoman maahanmuuton ja ihmiskaupan, etenkin haavoittuvimpiin väestöryhmiin, lapsiin ja naisiin, kohdistuvan ihmiskaupan torjumisessa;
24. kehottaa jäsenvaltioita noudattamaan yhteistä politiikkaa laittoman maahanmuuton, ihmiskaupan ja laittoman työvoiman käytön torjumiseksi yhteisten ponnistelujen ja

tietojenvaihdon avulla ja luomalla yhteisen lähestymistavan niin laittoman työvoiman käytön estämiseksi kuin sitä käyttävien yritysten rankaisemiseksi;

25. toteaa, että sosiaalisten oikeuksien, kuten eläkeoikeuksien, siirtämistä ja tunnustamista koskevien sopimusten puute estää kolmansista maista peräisin olevia henkilöitä aloittamasta uutta elämää alkuperämaissaan ja kehottaa komissiota käsittelemään tätä kysymystä kolmansien maiden kanssa tehtäviä kumppanuussopimuksia koskevien neuvottelujen yhteydessä;
26. katsoo, että taloudelliseen siirtolaisuuteen liittyvässä kokonaisvaltaisessa eurooppalaisessa lähestymistavassa on lisäksi asetettava etusijalle aktiiviset toimet, jotka edistävät taloudellisten siirtolaisten sosiaalista ja kulttuurista kotoutumista vastaanottavaan maahan, ja samalla varjeltava kulttuurista monimuotoisuutta sekä otettava huomioon muuttoliikkeestä ja kotouttamisesta¹ annetussa komission vuosiraportissa esitetyt johtopäätökset;
27. kehottaa kaikkia jäsenvaltioita viipymättä ratifioimaan Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen siirtotyöläisten ja heidän perheidensä oikeuksista;
28. pitää myönteisinä toimia, joihin komissio on luvannut ryhtyä ja jotka koskevat laittoman maahanmuuton erityistä vaikutusta syrjäisimpiin alueisiin², jotka ovat maantieteellisen sijaintinsa, pienen kokonsa ja syrjäisyytensä vuoksi erityisen haavoittuvia laittomille muuttoliikkeille;
29. pyytää, että kokonaisvaltaisen kansainvälisiä muuttoliikkeitä koskevan politiikan kehittämisessä otetaan huomioon siirtolaisnaisten erityistarpeet, koska siirtolaisista yli puolet on naisia; katsoo, että tasa-arvoulottuvuus on sisällytettävä selkeästi kaikkiin muuttoliikkeen vaiheisiin ja että naisiin on kohdistettava erityistä huomiota integraatiopolitiikassa;
30. katsoo, että siirtolaisuuspolitiikka on sisällytettävä EU:n sosiaali- ja talouspolitiikkaan, ja vaatii Euroopan komissiota käynnistämään EU-maissa aktiivisen tiedotuskampanjan, jossa korostuvat maahanmuuton myönteiset vaikutukset ja joka edistää muuttajien kotoutumista kohdemaihin;
31. yhtyy neuvoston Haagin ohjelmassa ilmaisemaan tiukkaan kaikenlaisen rasismien, juutalaisvastaisuuden ja muukalaisvihamielisyyden vastustamiseen ja kehottaa komissiota pitäytymään ehdotuksessaan Euroopan rasismien ja muukalaisvihan seurantakeskuksen toimivallan laajentamisesta siten, että siitä tehdään ihmisoikeusvirasto.

¹ KOM(2004)0508, 16.7.2004.

² KOM(2004)0343, 26.5.2004, kohta 2.3.1 (tiedonanto syrjäisimpien alueiden tiiviimmästä kumppanuudesta) ja KOM(2004)0628, 29.9.2004 (ehdotus asetukseksi eurooppalaista naapurisuuden ja kumppanuuden välinettä koskevista yleisistä määräyksistä).

ASIAN KÄSITTELY

Otsikko	Laillisen ja laittoman maahanmuuton kytkökset sekä maahanmuuttajien kotouttaminen
Menettelynumero	2004/2137(INI)
Asiasta vastaava valiokunta	LIBE
Valiokunnat, joilta on pyydetty lausunto Ilmoitettu istunnossa (pvä)	DEVE 28.10.2004
Tehostettu yhteistyö	ei
Valmistelija Nimitetty (pvä)	Alain Hutchinson 6.10.2004
Valiokuntakäsittely	18.1.2005 21.2.2005
Ehdotukset hyväksytyt (pvä)	16.3.2005
Lopullisen äänestyksen tulos	puolesta: 33 vastaan: 0 tyhjää: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Alessandro Battilocchio, Margrietus van den Berg, Danutë Budreikaitë, Nirj Deva, Koenraad Dillen, Fernando Fernández Martín, Michael Gahler, Hélène Goudin, Jana Hybášková, Filip Andrzej Kaczmarek, Glenys Kinnock, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Ģirts Valdis Kristovskis, Maria Martens, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Luisa Morgantini, Józef Pinior, José Ribeiro e Castro, Toomas Savi, Pierre Schapira, Frithjof Schmidt, Jürgen Schröder, María Elena Valenciano Martínez-Orozco ja Jan Zahradil.
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Marie-Hélène Aubert, Ana Maria Gomes, Fiona Hall, Anne Van Lancker, Manolis Mavrommatis, Mario Mantovani ja Gabriele Zimmer.
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (178 art. 2 kohta)	Javier Moreno Sánchez

18.3.2005

LAUSUNTO NAISTEN OIKEUKSIEN JA SUKUPUOLTEN TASA-ARVON VALIOKUNNALLTA

kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnalle

laillisen ja laittoman maahanmuuton kytköksistä sekä maahanmuuttajien kotouttamisesta
(2004/2137(INI))

Valmistelija: Rodi Kratsa-Tsagaropoulou

EHDOTUKSET

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta pyytää asiasta vastaavaa kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. toteaa, että viimeisimpien käytettävissä olevien tietojen perusteella¹ laillisesti Euroopan unioniin muuttaneiden naisten osuus on neljä prosenttia Euroopan unionin väestöstä ja että heistä työllistyneitä on vain 44 prosenttia ja työttömiä 19 prosenttia; kehottaa jäsenvaltioita tarkastelemaan perusteellisemmin olemassa olevia rakenteita ja välineitä (tehokkuutta ja riittävyyttä) sekä ryhtymään toimiin tässä asiassa ja kiinnittämään erityishuomiota naismaahanmuuttajien mahdollisuuksiin hyödyntää koulutusjärjestelmiä ja ammatillista koulutusta, ammattipätevyyden ja kykyjen tunnustamiseen, heidän pääsyynsä työmarkkinoille sekä yrittäjyyden kehittämiseen; kehottaa komissiota tutkimaan kyseistä ulottuvuutta osana työllisyyttä ja sosiaalista osallisuutta koskevaa eurooppalaista strategiaa;
2. panee merkille, että laillisesti Euroopan unioniin muuttaneet naiset työskentelevät etupäässä harmaan talouden aloilla ja pimeässä työssä (maataloudessa sekä ateriapalvelu-, siivous- ja kodinhoitoalalla); kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, osana kolmansien maiden kansalaisten pääsystä tehtyjä kahdenvälisiä työsopimuksia tai muiden menetelmien avulla, että työluvan saaneet naispuoliset työntekijät saavat vakaan työoikeudellisen aseman² vastaanottoaissa ja että heihin ei yhteisön säännösten

¹ Eurostat, Statistics in Focus, aihe 3–2/2003, s. 1.

² Euroopan unionin lainsäädännössä vahvistetaan jo tietyt oikeudet (sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin ja heidän perheenjäseniinsä annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 1408/71 (EYVL L 149, 5.7.1971, s. 2) sekä syrjivää kohtelua torjuvat direktiivit 2000/43/EY (EYVL L 180, 19.7.2000, s. 22) ja 2000/78/EY (EYVL L 303, 2.12.2000, s. 16). Lisäksi on laadittu joukko

mukaisesti kohdisteta syrjintää; katsoo, että pimeän työn muuttaminen lailliseksi työksi on tärkeä seikka torjuttaessa laitonta taloudellisiin syihin perustuvaa maahanmuuttoa, jonka uhreiksi naiset usein joutuvat;

3. toteaa, että harmaassa taloudessa työskentelevillä, laillisesti tai laittomasti Euroopan unioniin saapuneilla naismaahanmuuttajilla ei ole minkäänlaista sosiaalista tai taloudellista suojaa, ja kehottaa jäsenvaltioita myöntämään lisää tukea ja rahoitusta varmistaakseen, että näitä naisia suojellaan kaikenlaiselta hyväksikäytöltä ja väkivallalta;
4. kehottaa komissiota tavoittelemaan laittoman maahanmuuton vähentämistä ja parantamaan laittomasti maahan muuttaneiden naisten taloudellista ja sosiaalista osallisuutta ja tässä yhteydessä järjestämään rahoitusta naisille tarkoitettuja erityisohjelmia varten, joiden avulla maahanmuuttajille tarjotaan tietoa Euroopan unioniin pääsyä ja siellä oleskelua koskevista ehdoista, luodaan koulutuskeskuksia niiden taitojen opettamiseksi, joista Euroopassa on pulaa, opetetaan vastaanottajamaan kieltä, tiedotetaan velvollisuuksista ja oikeuksista sekä kotoutetaan heidät laajempaan sosiaalis-kulttuuriseen ympäristöön;
5. korostaa ihmiskaupan ja laittoman maahanmuuton välisiä yhteyksiä ja kehottaa komissiota tarjoamaan käytännön apua ja taloudellista tukea alkuperämaille ja niissä toteutetuille hankkeille, joiden tavoitteena on ihmiskaupan torjunta;
6. myöntää, että monet ihmiskaupan uhreiksi joutuneet naiset asuvat Euroopan unionin alueella laittomina maahanmuuttajina, ja valtaosalla heistä ei ole mahdollisuutta oikeudelliseen tai sosiaaliseen suojeluun; kehottaa jäsenvaltioita tunnustamaan heidän tilanteensa ja harkitsemaan lainsäädäntönsä mukaisesti pysyvän oleskeluluvan myöntämistä soveltuvana keinona torjua ihmiskauppaa;
7. on tietoinen maahan vasta muuttaneiden henkilöiden, etenkin naisten, ongelmista; kehottaa jäsenvaltioita tukemaan vuoropuhelua ja yhteistyötä maahanmuuttajajärjestöjen ja uskonnollisten yhteisöjen kanssa, jotta varmistetaan, että ne ymmärtävät ja kunnioittavat ihmisarvon perussääntöjä ja -arvoja, jolloin tavoitteena on edistää naisten osallistumista ja integroitumista poliittiseen, taloudelliseen ja yhteiskunnalliseen elämään ja vahvistaa heidän yksilöllisiä oikeuksiaan, kuten oikeutta koulutukseen, työhön, taloudelliseen riippumattomuuteen, terveydenhuoltoon sekä oikeuteen päättää lasten hankkimisesta;
8. painottaa huolestuneena, että yksi naismaahanmuuttajien pahimmista ongelmista on edelleen kielitaidon puute, ja kun otetaan huomioon, että 50 prosenttia naismaahanmuuttajista ei ole saanut muuta kuin pakollisen vähimmäiskoulutuksen ja vain 17 prosenttia on suorittanut korkea-asteen opintoja, kehottaa jäsenvaltioita parantamaan nuorten naismaahanmuuttajien mahdollisuuksia hyödyntää koulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestelmiä vastaanottajamaissa ja jatkamaan aloitteita heidän integroimiseksi koulutuksen ja kulttuurin aloilla Sokrates-, Leonardo da Vinci-, Kulttuuri- ja Nuoriso-ohjelmien kautta; katsoo, että jäsenvaltioiden on erityisen tärkeää tunnustaa korkeasti koulutettujen naisten ammatillinen koulutus ja heidän taitonsa ja

direktiivejä, jotka koskevat esimerkiksi työturvallisuutta ja työterveyttä sekä kaikkiin työntekijöihin kansallisuudesta riippumatta sovellettavia työolosuhteita.

varmistaa näiden pääsy kielikoulutukseen, jotta kyseiset naiset voivat hyödyntää osaamisensa;

9. kehottaa komissiota, joka on sitoutunut laatimaan vuosittaisen maahanmuuttoa koskevan tilastollisen kertomuksen ja tilastollisen analyysin jäsenvaltioiden tärkeimmistä maahanmuuttosuuntauksista, sisällyttämään kertomukseen indikaattoreita sekä maahanmuuttajanaisia koskevia luotettavia ja vertailukelpoisia tietoja, jotta voidaan kartoittaa selkeästi heidän tilanteensa ja kohtaamansa ongelmat;
10. hämmästelee kunniamurhien määrän kasvua ja uskonnolliseen fanatismiin ja epäinhimillisiin perinteisiin pohjautuvaa naismaahanmuuttajien vainoa ja heidän ihmisoikeuksiensa vakavia rikkomuksia, ja vaatii komissiota ja neuvostoa ryhtymään tehostettuihin toimiin uhattujen naisten suojelun takaamiseksi.

ASIAN KÄSITTELY

Otsikko	Laillisen ja laittoman maahanmuuton kytkökset sekä maahanmuuttajien kotouttaminen
Menettelynumero	2004/2137(INI)
Asiasta vastaava valiokunta	LIBE
Valiokunnat, joilta on pyydetty lausunto Ilmoitettu istunnossa (pvä)	FEMM 28.10.2004
Tehostettu yhteistyö	ei
Valmistelija Nimitetty (pvä)	Rodi Kratsa-Tsagaropoulou 25.11.2004
Valiokuntakäsittely	24.1.2005 16.3.2005
Ehdotukset hyväksytyt (pvä)	17.3.2005
Lopullisen äänestyksen tulos	puolesta: 13 vastaan: 0 tyhjää: 5
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Edit Bauer, Emine Bozkurt, Edite Estrela, Věra Flasarová, Nicole Fontaine, Lissy Gröner, Zita Gurmai, María Esther Herranz García, Anneli Jäätteenmäki, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Urszula Krupa, Astrid Lulling, Siiri Oviir, Christa Prets, Teresa Riera Madurell, Raül Romeva i Rueda, Anna Záborská
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Elisabeth Jeggle, Karin Jöns, Christa Klaß, Karin Resetarits, Marta Vincenzi
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (178 art. 2 kohta)	

ASIAN KÄSITTELY

Otsikko	Laillisen ja laittoman maahanmuuton kytkökset sekä maahanmuuttajien kotouttaminen				
Menettelynumero	2004/2137(INI)				
Työjärjestyksen artikla	45 art.				
Asiasta vastaava valiokunta Luvasta ilmoitettu istunnossa (pvä)	LIBE 28.10.2004				
Valiokunnat, joilta on pyydetty lausunto Ilmoitettu istunnossa (pvä)	AFET 28.10.2004	DEVE 28.10.2004	EMPL 28.10.2004	CULT 28.10.2004	FEMM 28.10.2004
Valiokunnat, jotka eivät antaneet lausuntoa Päätös tehty (pvä)	AFET 11.4.2005	EMPL 20.9.2004	CULT 25.11.2004		
Tehostettu yhteistyö Ilmoitettu istunnossa (pvä)					
Mietintöön sisältyvät päätöslauselmaesitykset					
Esittelijä(t) Nimitetty (pvä)	Patrick Gaubert 13.9.2004				
Alkuperäinen esittelijä					
Valiokuntakäsittely	24.11.2004	16.3.2005	31.3.2005	26.4.2004	
Hyväksytty (pvä)	26.4.2005				
Lopullisen äänestyksen tulos	puolesta: 39		vastaan: 8		tyhjää: 3
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Alexander Nuno Alvaro, Edit Bauer, Johannes Blokland, Mario Borghesio, Mihael Brejc, Maria Carlshamre, Michael Cashman, Giusto Catania, Charlotte Cederschiöld, Fausto Correia, Rosa Díez González, Antoine Duquesne, Kinga Gál, Patrick Gaubert, Elly de Groen-Kouwenhoven, Lívia Járóka, Timothy Kirkhope, Ewa Klant, Magda Kósáné Kovács, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Barbara Kudrycka, Romano Maria La Russa, Henrik Lax, Edith Mastenbroek, Jaime Mayor Oreja, Claude Moraes, Hartmut Nassauer, Lapo Pistelli, Martine Roure, Michele Santoro, Amalia Sartori, Inger Segelström, Frank Vanhecke, Ioannis Varvitsiotis, Manfred Weber, Tatjana Ždanoka				
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Koenraad Dillen, Jeanine Hennis-Plasschaert, Sophia in 't Veld, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Jean Lambert, Antonio Masip Hidalgo, Vincent Peillon, Herbert Reul, Marie-Line Reynaud, Kyriacos Triantaphyllides, Rainer Wieland, Panayiotis Demetriou				
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (178 art. 2 kohta)	Salvador Garriga Polledo, Ģirts Valdis Kristovskis				
Jätetty käsiteltäväksi (pvä) – A6	3.5.2005		A6-0136/2005		